

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР
Одделение за внатрешна ревизија

Бр. 16-278/6

Демир Хисар, 10.05. 2024 година

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ВНАТРЕШНИОТ РЕВИЗОР
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ПРОЦЕСОТ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИТЕ ВО
ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР

Демир Хисар, април, 2024 година

Содржина

1. Извршно резиме	2
2. Детален извештај	3
- Основни податоци.....	3
- Опфат и методологија.....	4
- Утврдени состојби	5
4. Наоди и препораки.....	6
5. Заклучок	7
6. Акционен план	8

1. ИЗВРШНО РЕЗИМЕ

1.1. Вовед и општи информации

Ревизијата на процесот на управување со ризиците во Општина Демир Хисар претставува активност согласно член 42 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола која е планирана и спроведена во рамките на Годишниот план за извршување на внатрешна ревизија во Општина Демир Хисар за 2024 година бр.16-1188/5 од 12.12.2023 година.

Овој извештај претставува наше мислење по извршената ревизија на процесот на управување со ризиците.

1. Цели на ревизијата

Да се добие независно разумно објективно уверување за дизајнот, воспоставеноста и функционирањето на процесот на управување со ризици, со што ќе се додаде вредност во институцијата за унапредување на ефективностата и ефикасноста на овој процес.

2. Наоди и препораки

Наод 1: Работната група беше усно назначена од страна на градоначалникот, нема писмено решение за нејзиното формирање.

Препорака 1: Да се формира работна група со решение од градоначалникот.

Наод 2: Не е назначен ниту координатор за спроведување на процесот на управување со ризикот.

Препорака 2: Да се назначи координатор за управување со ризици кој треба да ја ажурира Стратегијата и да подготвува извештај за показателите на успешност на управувањето со ризиците.

Наод 3: Не постои книга (мапа) на процесите, но планирана е активност за нејзино изготвување во планот за воспоставување и развој на ФУК во општината за 2024 година.

Препорака 3: Да се изготви книгата на работни процеси со цел полесно утврдување на сите можни ризици.

3. Заклучок

Од прегледот на интерните акти и другите изготвени документи поврзани со управувањето со ризиците и извршените интервјуа со вработените, можеме да дадеме разумно уверување дека воспоставениот систем на управување со ризиците од работењето на општината е воспоставен и функционален со што се обезбедува остварување на целите и искористување на средствата економично, ефективно и ефикасно.

Ревизијата констатира постоење на голем дел од интерните акти за имплементирање на процесот на управување со ризиците во општината, согласно насоките дадени од Министерството за финансии. Дадени се препораки за подобрување на функционалноста на процесот.

2. ДЕТАЛЕН ИЗВЕШТАЈ

1. Основни податоци

1.1. Основни информации

Ревизијата на процесот на управување со ризиците во Општина Демир Хисар претставува активност согласно член 42 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола која е планирана и спроведена во рамките на Годишниот план за извршување на внатрешна ревизија во Општина Демир Хисар за 2023 година бр.16-1188/5 од 12.12.2023 година.

Не е вршена ревизија на процесот на управување со ризици во општина Демир Хисар во годините кои ѝ претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

Ревизијата е извршена во општина Демир Хисар во периодот од 01.03.2024 до 20.04.2024 година.

Раководно и одговорно лице за процесот на управување со ризиците во општина Демир Хисар е Никола Најдовски, градоначалник на општина Демир Хисар.

1.2. Предмет на ревизијата

Предмет на ревизијата претставува процесот на управување со ризици, кој претставува централен дел на стратешкото управување, законска обврска и неопходен елемент на доброто управување.

1.3. Цели на ревизијата

Цел на ревизијата е да се добие независно разумно објективно уверување за дизајнот, воспоставеноста и функционирањето на процесот на управување со ризици, со што ќе се додаде вредност во институцијата за унапредување на ефикасноста и ефикасноста на овој процес.

Контролни цели:

- дали е изготвена стратегија за управување со ризици,
- дали е изготвен регистар на ризици,
- дали е направена проценка на ризиците според влијание и веројатност,
- дали се утврдени ризици од корупција,
- дали се известува за следењето на преземените мерки и активности за намалување на ризиците.

1.4. Опфат и методологија

Ревизијата е извршена согласно со прифатените професионални стандарди кои се засновани на меѓународните стандарди за внатрешна ревизија. Ревизијата опфаќа преглед и проверка на целата документација за процесот на управување со ризици за утврдувањето на целите, утврдувањето на ризиците, проценката на ризиците, следењето и известувањето за ризиците.

Ревизијата е извршена земајќи ги во предвид презентираниите документи од страна на Одделението за финансиски прашања и Одделението за управување со човечки ресурси при општина Демир Хисар.

Одговорноста на менаџментот во ревидираниот субјект е работењето да го врши во согласност со законите и подзаконските интерни акти што се во сила.

На овој начин бевме во можност да ги откриеме причините за утврдените наоди и да дадеме одговор на поставените ревизорски цели преку давање релевантни препораки.

2. Опис на процесот

Управувањето со ризици е процес на утврдување и оценка на внатрешните и надворешните ризици кои може негативно да влијаат на исполнувањето на целите на субјектот и спроведување на потребните контроли со цел за изложеноста на ризик да биде на прифатливо ниво или да се намалат последиците од можен ризик на прифатливо ниво.

Процесот на управување со ризици се одвива во неколку чекори: поставување на цели, утврдување на ризици, проценка на ризици, постапување по ризиците, следење и известување за ризиците

Раководителот на субјектот е одговорен за утврдување на целите, а за нивното остварување се одговорни и раководителот и вработените.

Управувањето со ризиците е спречување или намалување на влијанието/веројатноста на настаните кои можат да го попречат остварувањето на целите и максимизирање на можностите кои ќе помогнат за остварување на целите. Поради тоа ефикасното управување со ризиците треба да биде насочено кон стратешките и оперативните цели.

Утврдувањето на ризикот вклучува утврдување на потенцијалните настани и причината за нивно појавување, како и потенцијалните последици од нивно појавување.

За да стане управувањето со ризиците составен дел на процесот на планирање и донесување одлуки, потребно е да се размислува за можните ризици при подготовка на стратешките,

оперативните и финансиските планови и програми, а комуникацијата за утврдените ризици да стане пракса на ниво на кое се донесуваат соодветни одлуки бидејќи оние кои донесуваат одлуки мора да ги имаат информациите за ризиците кои со нив се поврзани.

3. Утврдени состојби

Согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и подзаконските акти се пропишува обврска за воспоставување на финансиско управување и контрола за сите субјекти од јавниот сектор.

Во општината Демир Хисар е изготвена **Стратегија за управување со ризици** за периодот 2024-2026 година со архивски број 08-279/1 од 29.02.2024 година од страна на тимот составен од раководителите на одделенијата кои дадоа придонес во утврдувањето на можните ризици од секое одделение поединечно и конкретно. Оваа Стратегија е за првпат изготвена за општината Демир Хисар, претходно не постоеше таков документ. **Работната група** беше усно назначена од страна на градоначалникот, нема писмено решение за нејзиното формирање. Исто така, не е назначен ниту **координатор** за спроведување на процесот на управување со ризикот. Со стратегијата изготвен е и **Регистар на ризици** во кој е утврден степенот на влијанието и веројатноста за настанување на секој ризик.

Стратегијата за управување со ризиците во општина Демир Хисар е изготвена согласно Стандардот 11 –Управување со ризикот од Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор.

Во насока на подобрување на процесот на управување со ризици утврдено е постоење на следните **интерни акти**:

-План за воспоставување и развој на финансиското управување и контрола бр.10-1255/2 од 29.12.2023 година,

-Политика на интегритет , бр.08-343/6 од 09.04.2021 година,

-Годишен план за проценка на ризици од корупција за 2024 година и акционен план бр.08-296/1 од 05.03.2024 година,

-Годишен план за спречување на корупција за 2024 година,

-Проценка на ризиците во планирањето на ревизијата.

Годишните планови се ажурираат редовно секоја година.

Изготвени се процедури и правилници за следните работни процеси:

-Интерна процедура за јавни набавки бр. 05-76/1 од 22.01.2021 година

-Интерна процедура за мали набавки бр.05-77/1 од 22.01.2021 година

-Правилник за користење на средства за репрезентација бр.01-1403/1 од 15.11.2022 година

-Правилник за реализирање на службени патувања во земјата бр, 01-1402/1 од 15.11.2022 година

-Правилник за реализирање на службени патувања во странство бр.01.1409/1 од 15.11.2022 година

-Правилник за начинот на користење, управување и одржување на службените возила бр.01-1408/1 од 15.11.2022 година

Работните задачи на секој вработен поодделно се опишани во правилникот за систематизација и во процедурите и правилностите, каде се пропишани сите надлежности и одговорности. Работните процеси кои произлегуваат од надлежноста на општината се опишани и утврдени во постоечките интерните акти. Не постои книга (мапа) на процесите, но планирана е активност за нејзино изготвување во планот за воспоставување и развој на ФУК во општината за 2024 година.

Контролните активности се утврдени со политиките и процедурите кои помагаат во процесот на управување со ризици во сите нивоа и сфери на функционирање во општината. Тие вклучуваат голем број на активности како што се: различни одобренја, овластувања, проверки, усогласувања, преглед на операциите, заштита на средствата и поделба на должностите. Со воспоставените контроли се откриваат ризиците и се отстрануваат или се сведуваат на минимално ниво.

Во однос на известувањето за управувањето со ризиците констатираме дека тоа е недоволно спроведено во пракса, односно не е воспоставен соодветен систем за следење и известување за ризиците. Ваквата состојба е последица на тоа што сеуште нема назначено лице координатор за ризици.

4. Наоди и препораки

Наод 1: Работната група беше усно назначена од страна на градоначалникот, нема писмено решение за нејзиното формирање.

Препорака 1: Да се формира работна група со решение од градоначалникот.

Наод 2: Не е назначен ниту координатор за спроведување на процесот на управување со ризикот.

Препорака 2: Да се назначи координатор за управување со ризици кој треба да ја ажурира Стратегијата и да подготвува извештај за показателите на успешност на управувањето со ризиците.

Наод 3: Не постои книга (мапа) на процесите, но планирана е активност за нејзино изготвување во планот за воспоставување и развој на финансиско управување и контрола во општината за 2024 година.

Препорака 3: Да се изготви книгата на работни процеси со цел полесно утврдување на сите можни ризици.

5. Заклучок

Од прегледот на интерните акти и другите изготвени документи поврзани со управувањето со ризиците и извршените интервјуа со вработените, можеме да дадеме разумно уверување дека воспоставениот систем на управување со ризиците од работењето на општината е воспоставен и функционален со што се обезбедува остварување на целите и искористување на средствата економично, ефективно и ефикасно.

Ревизијата констатира постоење на голем дел од интерните акти за имплементирање на процесот на управување со ризиците во општината, согласно насоките дадени од Министерството за финансии. Дадени се препораки за подобрување на функционалноста на процесот.

Помлад соработник-Внатрешен ревизор

Раководител на одд. за Внатрешна ревизија

Катерина Бошевска

Катерина Бошевска

Валентина Павловска

Валентина Павловска

Доставено до:

Градоначалник на општина Демир Хисар

Н. Н. Јовиќ

Раководител на одд. за финансиски прашања

В. Јанковиќ

АКЦИОНЕН ПЛАН – ИЗВЕШТАЈ БР. 16-278/6

Ред. Бр.	Препорака	Приоритет	Одговорно лице	Договорени активности	Датум на имплементација
1	Да се формира работна група со решение од градоначалникот.	среден	Градоначалник	Изготвување на решение	31.07.2024
2	Да се назначи координатор за управување со ризици кој треба да ја ажурира Стратегијата и да подготвува извештај.	Среден	Градоначалник Раководител на ОФП	Изготвување на решение	31.07.2024
3	Да се изготви книгата на работни процеси со цел полесно утврдување на сите можни ризици.	Среден	Раководител на Одд.за финан.прашања	Да се внесат сите работни процеси во книгата на процеси	31.07.2024

Помлад соработник- Внатрешен ревизор

Раководител на одд. за внатрешна ревизија

Катерина Бошевска

Катерина Бошевска

Валентина Павловска

Валентина Павловска

